

Gilze en Rijen, september 2023

Heemkring Molenheide geeft elk oorlogsslachtoffer een gezicht

Wie weet nog verhalen en foto's op te diepen?

Drie kindjes Michielsen en hun oma uit Hulten, zes kinderen Sikkenga en hun moeder uit Gilze, soldaat Janus Oomen uit Molenschot en - tijdens de bevrijding van haar dorp - Ria Theeuwes-Baijens uit Rijen. Deze oorlogsslachtoffers en nog vele anderen hebben we met hulp van familieleden al een gezicht kunnen geven op Wiki Gilze en Rijen. Maar we

*Ria Theeuwes-Baijens woonde in de Pastoor Oomenstraat in Rijen en stierf als gevolg van Duits granaatvuur tijdens de bevrijding van haar dorp.
(Foto uit het archief van de familie)*

zijn er nog niet, want we willen graag van álle 88 oorlogsslachtoffers de levensverhalen zo volledig mogelijk maken. Hoe lang geleden ook, het blijft belangrijk hen te herdenken.

Na onze eerste oproep afgelopen april kregen we veel reacties binnen. Zelfs meer dan verwacht en daar waren we erg blij mee. Familieleden vertelden aangrijpende verhalen en vertrouwden ons tijdelijk foto's, bidprentjes en trouwboekjes van hun dierbare(n) toe, zodat wij ze konden scannen. Als schrijversteam zijn we nog steeds druk bezig om alle reacties en het gekregen materiaal om te zetten naar mooie persoonlijke pagina's op Wiki Gilze en Rijen. Maar intussen zien we ook, dat we van sommige overledenen nog geen foto en/of achtergrondverhaal hebben. En we willen zo graag élk van de 88 oorlogsslachtoffers uit Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot een gezicht geven. Wie waren zij? Onder welke omstandigheden kwamen zij om het leven?

*Joan Smeekens die samen met zijn vriend Gust Ermes uit Gilze ondergedoken zat.
Ze werden samen opgepakt en stierven beiden in het concentratiekamp.*

Voor de verhalen van...

De archieven vertellen ons van alles, maar we hebben ook de hulp van nabestaanden nodig. Bijvoorbeeld nog voor aanvullingen op de verhalen van:

- *de dertienjarige Johannes van Dorst uit Rijen. We weten dat hij aan het begin van de oorlog gestorven is, op 14 mei 1940. En dat hij uit een groot gezin kwam, dat woonde aan wat nu Heikantsestraat 10 is;
- * de twee vrienden Gust Ermes en Joan Smeekens uit Gilze, die ondergedoken zaten en gelijktijdig werden opgepakt toen ze onderweg waren naar Tilburg. Beiden kwamen om in het concentratiekamp.
- * Maria Cornelia Broeders-Kennes die met haar man en vijf kinderen op het adres Hulteneindsestraat 14 (toen D34) woonde. Ze overleed op 49-jarige leeftijd als gevolg van het bombardement van 19 augustus 1943 op Hulten.

Laat het ons weten

Op [https://wikimiddenbrabant.nl/Categorie:Oorlogsslachtoffers_Gilze, Rijen, Hulten, Molenschot](https://wikimiddenbrabant.nl/Categorie:Oorlogsslachtoffers_Gilze,_Rijen,_Hulten,_Molenschot) vind je de persoonlijke pagina's van deze en alle andere slachtoffers terug, verdeeld over de vier dorpen. We hebben al heel wat aan kunnen vullen, maar we zijn er nog niet. Wie kent de levensverhalen die nog ontbreken? Wie heeft nog foto's op zolder waarmee we de slachtoffers letterlijk een gezicht kunnen geven? Of heb je nog iets toe te voegen aan een verhaal?

Laat het ons per mail weten via info@heemkringmolenheide.nl en vermeld daarbij 'Schrijversteam Wiki Gilze en Rijen-oorlogsslachtoffers'. Wij nemen dan graag contact met je op.

Tentoonstelling 'Leer van leer'.

De tentoonstelling 'Leer van leer' is zondag 1 oktober, tussen 13.30 en 16.30 uur weer te bezichtigen in 'Heemerf't Oude Raadhuis', Nieuwstraat 22 in Gilze. De koffie is gratis.

Stamboomcafé

Op maandagavond 2 oktober is er weer een 'stamboomcafé' van Heemkring Molenheide in 't Oude Raadhuis aan de Nieuwstraat 22 in Gilze. Van 19.00 tot 21.00 uur ben je welkom. Toegankelijk ook voor niet-leden.

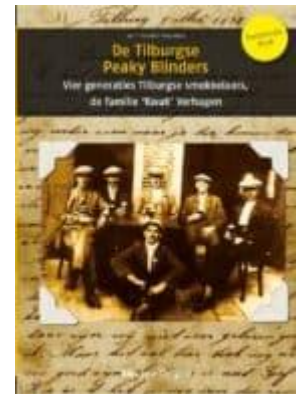

Lezing over 4 generaties smokkelaars, de familie 'Kwak' Verhagen uit Tilburg 24 oktober 2023

Tilburg is een stad die zich al decennialang kenmerkt door een uitgebreide onderklasse. Een deel van deze onderklasse overleeft door smokkel, stropen, diefstal, venten en soms het gebruik van een mes of pistool. Het valt op dat deze vorm van overleven vaak van generatie op generatie wordt doorgegeven.

Hoe komt dit? Om de Brabantse smokkelgeschiedenis echt te begrijpen is het nodig om niet alleen archieven te bestuderen, maar ook de mensen daarachter aan het woord te laten. Dat gebeurt in het boek over de familie 'Kwak' Verhagen: vier generaties smokkelaars.

Op **24 oktober a.s. aanvang 19.30 uur** geeft schrijver en socioloog **Alex van Dongen** voor **de leden** van onze heemkring een lezing over zijn studie en geeft daarmee een unieke inkijk in het reilen en zeilen van de Tilburgse onderwereld in de twintigste eeuw: welke smokkelperiodes zijn er te onderscheiden in de afgelopen 120 jaar? Hoe kwam men in de verschillende periodes rond en welke maatregelen werden hiertegen genomen? En wat was het gevolg hiervan voor de familie Verhagen? Het verhaal wordt geplaatst in een historische context en aangevuld met persoonlijke verhalen.

De cover van het boek van Alex van Dongen over de smokkelaars

Voor de late spaarders van de historische plaatjes

Wij hebben voor geïnteresseerden nog een paar complete plaatjesboeken van de Jumbo-actie in de aanbieding. Het plakken van de plaatjes is zelfwerkzaamheid! Verkoop hiervan gaat via onze webwinkel. Kijk hiervoor op onze website, of klik [hier](#). Er is nog maar een beperkt aantal boeken aanwezig!

Vacature werkgroep Tentoonstelling

Heemkring Molenheide richt elk jaar een thematentoonstelling in. Zo is er nu in het heemgebouw een tentoonstelling te zien over leer en het gebruik en de toepassingen ervan. Voor onze werkgroep Tentoonstelling zoeken wij nieuwe enthousiaste vrijwilligers.

Waaruit bestaan de werkzaamheden?

Samen met de andere werkgroepleden

- ideeën ontwikkelen voor volgende thematentoonstellingen;
- materiaal verzamelen binnen de heemkring en bij de inwoners van onze dorpen;
- opbouwen en inrichten van de tentoonstelling;
- fotomateriaal uitzoeken;
- op toerbeurt aanwezig zijn tijdens de openingstijden van de tentoonstelling (eerste zondag van de maand van 13.30 uur tot 16.30 uur);
- na afloop van de periode de tentoonstelling afbouwen en zorgen dat de geleende voorwerpen weer terugkomen bij de eigenaar.

Wie zoeken wij?

Vrijwilligers die

- interesse hebben in de geschiedenis van onze gemeente en dit willen uitdragen;
- eventueel computervaardig zijn - de werkgroep digitaliseert foto's en maakt korte teksten;
- handig zijn en aan willen pakken.

Aanmelden: Stuur een mailtje naar: info@heemkringmolenheide.nl

Geslaagde muziekvond

Op vrijdagavond 22 september hebben wij onze jaarlijkse muziekvond gehouden in zalencentrum de Hooikar. De muziekgroep 'Un Bietj'e Brabants' vermaakte de ca. 65 aanwezige leden met bekende gezellige meezingers uit vervlogen tijden. Terugdenken aan onze jonge jaren. De sfeer was geweldig!

Nieuwe leden

Mevr. L. Willemsen Rijen, Mevr. E. Oomen Gilze, Hr. A. Lips Rijen, Hr. F. Baeten Uden
Hr. K. van Ham Rijen, Hr. J. van der Schoof Rijen, Hr. N. Berkelmans Rijen, Hr. P. de Groot Gilze,
Hr. J. Brooijmans Rijen

Adreswijzigingen en wijziging van emailadres doorgeven

Een vriendelijk verzoek om tijdig een adreswijziging en/of verandering van e-mailadres aan onze ledenadministratie door te geven. Stuur de mail naar: info@heemkringmolenheide.nl